

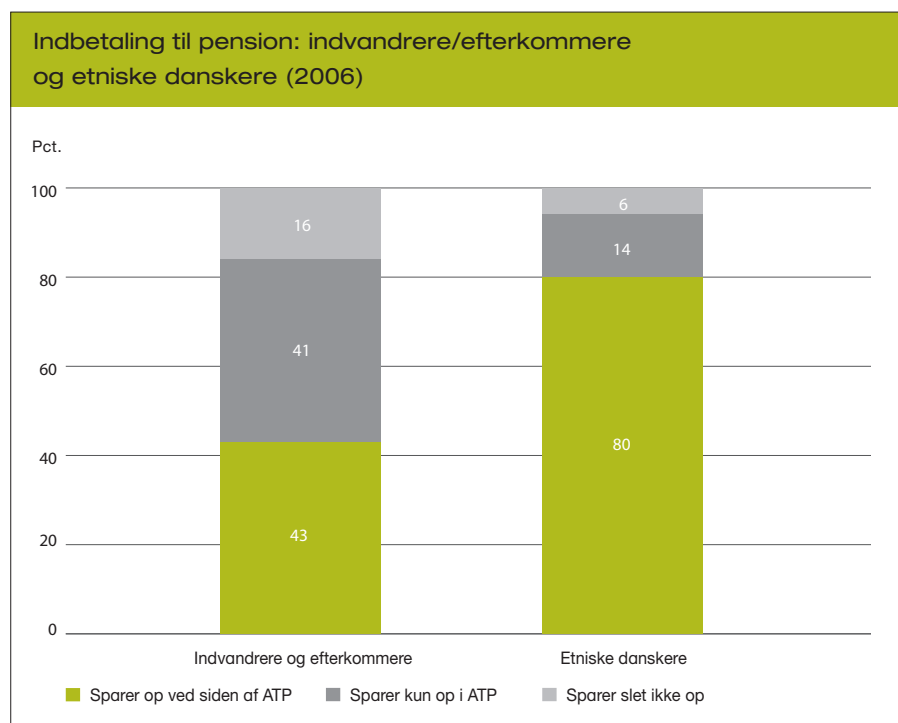
Mange indvandrere har udsigt til gammeldags fattigdom som pensionister

En stor del af landets indvandrere og efterkommere kan se frem til at være blandt de absolut fattigste, når de bliver folkepensionister. Det viser en ny undersøgelse af befolkningens pensionsopsparing, foretaget af ATP.

Mens otte ud af ti etniske danskere lægger penge til side til alderdommen ud over den lovpligtige ATP-indbetaling, gør det samme sig kun gældende for fire ud af ti indvandrere og efterkommere fra ikke-vestlige lande.

For den resterende del af indvandrere og efterkommere fra ikke-vestlige lande – altså seks ud af ti – er situationen, at de enten slet ikke sparer op til pension eller kun sparer op til pensionstilværelsen i ATP, som er lovpligtig for alle lønmodtagere og modtagere af overførselsindkomst.

Undersøgelsen, der bygger på oplysninger om samtlige pensionsindbetalinger i løbet af 2006, viser, at de indvandrere, der lægger penge til side til alderdommen, sparer meget mindre op end de etniske danskere. Blandt de, der i 2006 sparede op ud over ATP, lagde indvandrerne i gennemsnit 24.000 kr. til

Note: Indvandrere og efterkommere fra ikke-vestlige lande, indbetaling blandt de 25-59-årige.
Kilde: Danmarks Statistik og ATP 2008.

side, mens danskernes opsparing i gennemsnit var på 43.000 kr.

Mangler tilknytning til arbejdsmarkedet

Ifølge forskningschef Torben Tranæs, Rockwool Fondens Forskningsenhed,

giver tallene et klart billede af, at dårlig beskæftigelsesintegration trækker sig spor resten af livet: »Bordet fanger. I Danmark betyder det meget, hvordan det går dig på arbejdsmarkedet. Og går det skidt, så har det langtrækkende konsekvenser,« siger Torben Tranæs. ➔

- Integrationsforsker fra AKF, Hans Hummelgaard, er enig: »Den store uligevægt mellem danskere og indvandrere, som vi ser på arbejdsmarkedet, fortsætter tilsyneladende med fuld styrke ind i pensionisttilværelsen. Danskernes beskæftigelsesgrad er langt højere end indvandrerens. Derfor betaler flere danskere ind til pension,« siger han.

Asiatiske indvandrergrupper sparer mest op

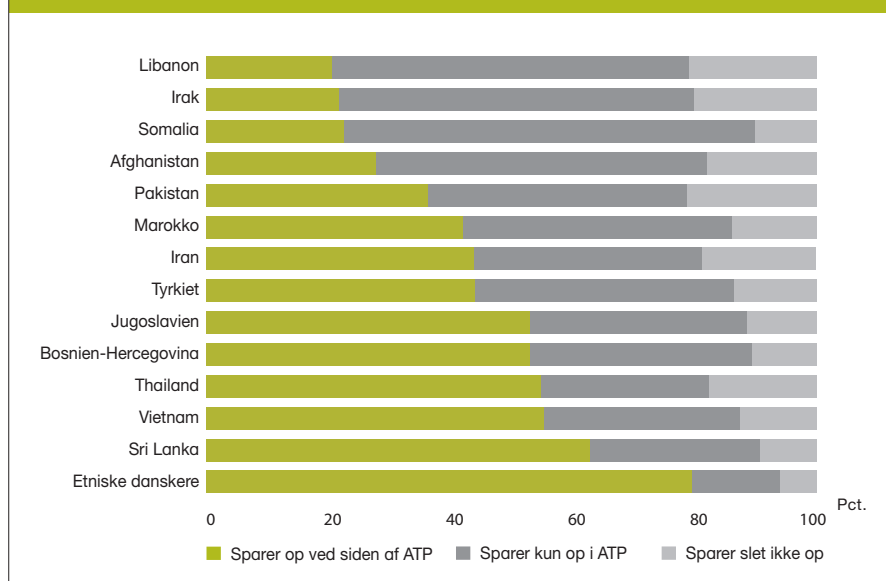
I undersøgelsen er der foretaget en opdeling af indvandrere efter oprindelsesland. Det viser sig i markant grad at have betydning for pensionsopsparingen, om man kommer fra Libanon eller Thailand.

Udsigterne til store pensionsopsparinger er meget ringe for libanesere, hvilket primært vil sige statsløse palæstinensere. I den gruppe er det kun to ud af ti, der sparer op ud over ATP. Næsten samme lave niveau ses blandt irakere, somaliere og afghanere.

I den modsatte ende ligger de asiatiske indvandrergrupper – fra Thailand, Sri Lanka og Vietnam. Blandt disse grupper har omkring seks ud af ti sparet op ud over ATP i løbet af 2006.

Professor i økonomi ved Århus Universitet, Peder J. Pedersen, mener, at der er en nærmest én til én sammenhæng mellem de forskellige gruppers arbejdsmarkedstilknudning og deres pensionsindbetaling: »Kigger man på pensions-

Indbetaling til pension: Indvandrere og efterkommere, fordelt på oprindelsesland (2006)

Note: Indvandrere og efterkommere fra ikke-vestlige lande, indbetaling blandt de 25-59-årige. Opgørelsen omfatter de 12 ikke-vestlige oprindelseslande, hvorfra flest indvandrere og efterkommere i Danmark kommer (flere end 4.000 i aldersgruppen 25-59 årige pr. land).

Kilde: Danmarks Statistik og ATP 2008.

opsparingen på tværs af indvandrergrupperne, svarer det nærmest perfekt til deres beskæftigelsesgrad,« siger han.

Torben Tranæs er enig: »Vi ved, at libanesere og afghanere klarer sig relativt dårlige på arbejdsmarkedet, mens for eksempel vietnamesere og thailændere klarer sig væsentligt bedre. Det forhold afspejles direkte i tallene for pensionsopsparing,« siger Torben Tranæs.

Gammeldags fattigdom

Konsekvensen af den manglende pen-

sionsopsparing er, at mange af indvandrerne har udsigt til at blive fattige. Ikke kun fattige relativt til andre grupper i samfundet, men 'rigtig fattige på den gammeldags facon' som Torben Tranæs udtrykker det.

Mange indvandreres pensionsproblemer forstærkes nemlig af, at de ikke vil få ret til fuld folkepension, når de bliver pensionister. De vil få tildelt en såkaldt brøkpension. Den står i forhold til, hvor længe de har været i Danmark. For at få fuld folkepension er hovedkravet, at man har ►

- boet fast i landet i mindst 40 år, fra det fyldte 15. år til det fyldte 65. år. Har man boet her kortere tid, får man en tilsvarende mindre folkepension.

Spørgsmålet er så, om en sådan absolut fattigdom vil blive accepteret den dag, den måtte vise sig.

Det er ikke usandsynligt, mener Torben Tranæs: »Der er ikke noget, der tyder på politisk uvilje mod at behandle mennesker meget forskelligt.«

Peder J. Pedersen er ikke enig. Han vurderer, at de offentlige kasser kan blive nødt til at holde for: »Jeg kan ikke forestille mig, at man bare vil smide dem i rendestenen. Derfor må kommunerne

formentlig betale varig bistandshjælp eller lignende til dem.«

Økonomisk vismand, Michael Rosholm, mener, at det er nødvendigt at ændre pensionssystemet i Danmark. Også selv om indvandrerne gradvist vil øge deres pensionsopsparing i takt med, at de bliver bedre integreret på arbejdsmarkedet: »Pensionssystemet skal være mere robust. Det Økonomiske Råd foreslår derfor, at der skal indføres minimumopsparing for alle. Det gælder også modtagere af overførselsindkomster og personer, der arbejder på områder, der ikke er dækket af en overenskomst. Forslaget skal sikre, at indkomstfordelingen i befolkningen er den samme før og efter pensionsalderen,« siger Michael Rosholm.

Datagrundlag for undersøgelsen

Det anvendte datamateriale i undersøgelsen er baseret på udtræk fra Danmarks Statistiks registerdata, kombineret med data fra ATP. Heri indgår den samlede befolkning mellem 25-59 år, som deles på etnisk herkomst på tre kategorier efter Danmarks Statistiks definitioner: Etniske danskere, indvandrere og efterkommere fra hhv. vestlige lande og ikke-vestlige lande. Indvandrerne defineres som nytilkomne flygtninge eller indvandrere, og efterkommerne defineres som børn af indvandrere.